

Suvestinė redakcija nuo 2012-07-05

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2010, Nr. [62-3036](#), i. k. 1101100NUTA00000599

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
N U T A R I M A S

**DĖL NEIGIAMŲ EKONOMINIŲ IR SOCIALINIŲ VEIKSNIŲ POVEIKIO
VISAGINO SAVIVALDYBEI ŠVELNINIMO NUTRAUKUS IGNALINOS
ATOMINĖS ELEKTRINĖS EKSPLOATAVIMĄ 2010–2012 METŲ PROGRAMOS
PATVIRTINIMO**

2010 m. gegužės 19 d. Nr. 599
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo (Žin., 2000, Nr. [66-1987](#); 2002, Nr. [123-5558](#); 2006, Nr. [77-2972](#); 2007, Nr. [61-2339](#)) 10 straipsnio 1 punktu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti:

1.1. Visagino savivaldybės ekonominių ir socialinių problemų, kylančių nutraukus Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimą, sprendimą kaip nacionalinės regioninės politikos 2010–2012 metų prioritetą.

1.2. Neigiamų ekonominių ir socialinių veiksnių poveikio Visagino savivaldybei švelninimo nutraukus Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimą 2010–2012 metų programą (pridedama).

2. Rekomenduoti Visagino savivaldybei dalyvauti vykdant Neigiamų ekonominių ir socialinių veiksnių poveikio Visagino savivaldybei švelninimo nutraukus Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimą 2010–2012 metų programos įgyvendinimo priemones.

MINISTRAS PIRMININKAS

ANDRIUS KUBILIUS

VIDAUS REIKALŲ MINISTRAS

RAIMUNDAS PALAITIS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2010 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. 599

**NEIGIAMŲ EKONOMINIŲ IR SOCIALINIŲ VEIKSNIŲ POVEIKIO VISAGINO
SAVIVALDYBEI ŠVELNINIMO NUTRAUKUS IGNALINOS ATOMINĖS
ELEKTRINĖS EKSPLOATAVIMĄ 2010–2012 METŲ PROGRAMA**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Neigiamų ekonominių ir socialinių veiksmų poveikio Visagino savivaldybei švelninimo nutraukus Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimą 2010–2012 metų programos (toliau – Programa) paskirtis – nustatyti neigiamų ekonominių ir socialinių veiksmų poveikio Visagino savivaldybei (toliau – savivaldybė) švelninimo priemonės, siekiant tikslingai naudoti lėšas, skirtas savivaldybės socialinėms ir ekonominėms problemoms, susidariusioms dėl Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo, spręsti.

2. Rengiant Programą, atsižvelgta į įgyvendinamas Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto (toliau – valstybės biudžetas) ir savivaldybės biudžeto lėšomis finansuojamas programas, visų pirma – numatomas finansuoti Europos Sąjungos struktūrinės paramos lėšomis, kuriose nustatyti su Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimu susiję tikslai, uždaviniai ir priemonės.

3. Lietuvos regioninės politikos iki 2013 metų strategijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gegužės 23 d. nutarimu Nr. 575 (Žin., 2005, Nr. [66-2370](#)) (toliau – Regioninės politikos strategija), 36.3 punkte Visagino miestas priskirtas prie ekonominių potencialą turinčių centrų, esančių greta siūlomų plėtoti regioninių centrų, kurių pridėtinis potencialas (sudarant ekonomikos augimo ašis kartu su regioniniais centrais) sukuria spartesnio regionų ekonominio augimo sąlygas.

4. Nustatant neigiamų ekonominių ir socialinių veiksmų poveikio savivaldybei švelninimo nutraukus Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimą priemones, atsižvelgta į Ignalinos atominės elektrinės regiono plėtros prioritетines kryptis, nustatytas Ignalinos atominės elektrinės regiono plėtros plane, patvirtintame Ignalinos atominės elektrinės regiono plėtros tarybos 2004 m. balandžio 27 d. sprendimu Nr. 6, ir Visagino regioninio centro kompleksinės plėtros 2008–2013 metų investicinės programos įgyvendinimo priemonės, nustatytas Visagino regioninio centro kompleksinės plėtros 2008–2013 metų investicinės programos, patvirtintos vidaus reikalų ministro 2008 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. 1V-148 (Žin., 2008, Nr. [52-1933](#)), 1 priede.

5. Programoje, atsižvelgiant į jos bendrąsias nuostatas (I skyrius) ir savivaldybės socialinės ir ekonominės aplinkos analizę (II skyrius), nustatytas jos tikslas ir uždaviniai (III skyrius), siekiami rezultatai (vertinimo kriterijai) (IV skyrius), pateikti duomenys apie Programos įgyvendinimo, stebėsenos ir atskaitomybės mechanizmą (V skyrius), pateiktas Programos įgyvendinimo priemonių planas (priedas).

6. Programoje vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatyme (Žin., 2000, Nr. [66-1987](#); 2002, Nr. [123-5558](#)) ir Regioninės politikos strategijoje.

II. VISAGINO SAVIVALDYBĖS SOCIALINĖS IR EKONOMINĖS APLINKOS ANALIZĖ

7. Savivaldybės socialinės ir ekonominės aplinkos analizei naudojami duomenys, pateikti Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos ir Ignalinos darbo biržos.

8. Savivaldybėje 2009 metų pradžioje gyveno 28 474 gyventojai, dauguma jų (98,9 procento) – mieste. Miesto gyventojų procentas buvo beveik pusantro karto didesnis už šalies vidurkį (66,9 procento). Tik 314 savivaldybės gyventojų gyveno kaime.

9. 2009 metų pradžioje 76,4 procento savivaldybės gyventojų buvo darbingo amžiaus. Šis rodiklis kur kas didesnis už šalies vidurkį (64,3 procento). Palyginti su šalies vidurkiu, mažiau buvo 0–15 metų gyventojų – 13,2 procento ir pensinio amžiaus gyventojų – 10,4 procento (šalyje atitinkamai 16,4 ir 19,3 procento). Nuo 2008 iki 2009 metų 1,4 procento (nuo 3 808 iki 3 754) sumažėjo 0–15 metų gyventojų, pensinio amžiaus gyventojų 0,7 procento (nuo 2 939 iki 2 961) padaugėjo, nuo 21 835 iki 21 759 (0,3 procento) sumažėjo darbingo amžiaus gyventojų. Nuo 2008 metų pradžios iki 2009 metų pradžios gyventojų sumažėjo 0,4 procento. Be to, tarptautinės ir vidinės migracijos saldo tiek 2008 metais, tiek 2009 metais buvo neigiamas (atitinkamai -157 ir -233). Dėl migracijos per 2008 ir 2009 metus savivaldybės gyventojų sumažėjo atitinkamai 0,6 ir 0,8 procento. Neigiamos migracijos tendencijos, mažas 0–15 metų gyventojų skaičius ir mažėjantis gyventojų skaičius liudija savivaldybės demografinės būklės blogėjimą, tačiau mažas pensinio amžiaus gyventojų procentas ir didelis darbingo amžiaus gyventojų skaičius rodo didelį demografinį potencialą, tačiau jis bus prarastas, jeigu nebus tinkamai ir laiku panaudotas.

10. Bedarbių savivaldybėje 2009 metais (1 700 asmenų) buvo beveik du kartus daugiau nei 2008 metais (900 asmenų). Vidutinis metinis registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis savivaldybėje 2008 metais buvo 3,9 procento, taigi 14,7 procento didesnis už šalies vidurkį (3,4 procento). 2009 metais, palyginti su 2008 metais, registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis padidėjo beveik 2 kartus (8 procentai), tačiau buvo mažesnis nei šalyje (9,4 procento). 2010 metų vasarį registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis, palyginti su atitinkamu 2009 metų laikotarpiu, buvo 2 kartus didesnis ir siekė net 12,35 procento.

11. Vienam savivaldybės gyventojui 2008 ir 2009 metais (metų pradžioje) teko atitinkamai 310 ir 293 litai tiesioginių užsienio investicijų (vos 2,9 procento 2008 metų ir 3,1 procento 2008 metų šalies vidurkio). 2008 metais vienam savivaldybės gyventojui teko 7 694 litai materialinių investicijų ir tai sudarė 98,9 procento šalies vidurkio (7 779 litai), tačiau šis rodiklis daugiausia susijęs su investicijomis į Ignalinos atominę elektrinę.

12. Savivaldybėje 2010 metų pradžioje buvo 463 veikiantys ūkio subjektai, tai yra 1,7 procento mažiau nei 2009 metų pradžioje. Labiausiai veikiančių ūkio subjektų mažėjo transporto ir saugojimo srityje – 2010 metų pradžioje jų buvo 27,3 procento mažiau nei 2009 metų pradžioje. Taip pat 25 procentais mažėjo finansinę ir draudimo veiklą, 10 procentų – apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veiklą ir 7,5 procento – švietimo, sveikatos priežiūros, kitą komunalinę ir socialinę aptarnavimo veiklą vykdančių ūkio subjektų. Veikiančių ūkio subjektų daugėjo tik statybos sektoriuje – 2010 metų pradžioje šioje srityje veikė 8,5 procento daugiau ūkio subjektų nei 2009 metais.

13. Nutraukus Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimą, savivaldybėje smarkiai padidėjo šildymo kainos, palyginti su 2009 metų pradžia, kai šildymo kaina Visagine buvo 5,04 ct/kWh (4 kartus mažesnė negu vidutiniškai Lietuvoje), 2010 metų pradžioje šildymo kaina padidėjo 3,7 karto, šiuo metu ji – 18,75 ct/kWh (su PVM) ir yra nedaug mažesnė už šalies vidurkį (21,61 ct/kWh).

14. Elektros energijos kaina savivaldybės gyventojams perpus mažesnė nei kitiems šalies gyventojams. Ši lengvata galioja iki 2012 metų, vėliau ketinama jos palaipsniui atsisakyti.

15. Sparčiai didėjantis nedarbas, vidutinio metinio registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykio pokyčių tendencijos ir didėjanti migracija rodo, kad savivaldybėje

daugėja ne tik demografinių, bet ir socialinių problemų. Didelė aplinkos tarša daro savivaldybę nepatrauklią gyventi ir riboja investicijas. Nutraukus Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimą, keletą kartų išaugo elektros, šilumos ir karšto vandens kainos, kurios skatina prekių ir paslaugų kainų savivaldybėje augimą, dėl to atsiras naujų socialinių ir ekonominių problemų, o esamos problemos didės.

III. PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

16. Programos tikslas – sušvelninti neigiamų ekonominių ir socialinių veiksnių, kilusių dėl Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo, poveikį savivaldybei ir jos gyventojams.

17. Programos uždaviniai:

17.1. taikyti kompensacines priemones savivaldybei ir jos gyventojams;

17.2. teikti paramą bendruomeninėms ir verslo skatinimo iniciatyvoms;

17.3. modernizuoti savivaldybės viešąją infrastruktūrą ir didinti pastatų energetinį efektyvumą, siekiant juos pritaikyti prie pakitusių sąlygų.

IV. SIEKIAMSI REZULTATAI (VERTINIMO KRITERIJAI)

18. Programos 16 punkte nurodyto tikslo pasiekimo vertinimo kriterijai (rezultato kriterijai):

18.1. migracijos saldo savivaldybėje (atvykusių ir išvykusių gyventojų skaičiaus skirtumas);

18.2. vidutinis registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis savivaldybėje.

19. Programos 17 punkte nurodytų uždavinių įgyvendinimo vertinimo kriterijai (produkto kriterijai):

19.1. Programos 17.1 punkte nurodyto uždavinio – socialinės pašalpos gavėjų skaičiaus savivaldybėje pokytis, procentais;

19.2. Programos 17.2 punkte nurodyto uždavinio – veikiančių ūkio subjektų skaičiaus savivaldybėje pokytis, procentais;

19.3. Programos 17.3 punkte nurodyto uždavinio – materialinių investicijų, tenkančių vienam gyventojui savivaldybėje, pokytis, procentais.

20. Numatoma, kad siekiant Programos 16 punkte nurodyto tikslo 2012 metais:

20.1. migracijos saldo savivaldybėje bus mažiau nei -50 gyventojų;

20.2. vidutinis registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis savivaldybėje bus ne didesnis nei vidutiniškai Lietuvoje.

21. Numatoma, kad įgyvendinant Programos 17 punkte nurodytus uždavinius 2012 metais:

21.1. socialinės pašalpos gavėjų ir gyventojų santykis bus ne didesnis nei šalies vidurkis;

21.2. veikiančių ūkio subjektų savivaldybėje padaugės 10 procentų;

21.3. metinis materialinių investicijų indeksas vienam gyventojui savivaldybėje padidės, palyginti su Lietuvos Respublikos indeksu, 1 procentu.

V. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS, STEBĖSENA IR ATSKAITOMYBĖ

22. Teisės aktų nustatyta tvarka Programos įgyvendinimą koordinuoja ir stebėseną atlieka Vidaus reikalų ministerija.

23. Atsakingi vykdytojai, nurodyti Programos priede, kasmet iki vasario 1 d. teisės aktų nustatyta tvarka teikia Vidaus reikalų ministerijai informaciją apie Programos įgyvendinimo priemonių vykdymą. Vidaus reikalų ministerija kasmet iki kovo 1 d. teisės aktų nustatyta tvarka informuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybę apie Programos įgyvendinimo eigą ir rezultatus.

24. Programos įgyvendinimas bus finansuojamas iš valstybės biudžeto (įskaitant Europos Sąjungos struktūrinę paramą ir Europos Sąjungos paramą Ignalinos atominės elektrinės

eksploatavimo nutraukimui), savivaldybės biudžeto, Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo, Privatizavimo fondo ir Užimtumo fondo asignavimų, taip pat kitų finansavimo šaltinių. Visų šių finansavimo šaltinių parama Programos priemonių įgyvendinimo projektams vykdyti skiriama vadovaujantis paramos naudojimą reglamentuojančiais teisės aktais.

Neigiamų ekonominių ir socialinių veiksnių poveikio Visagino savivaldybei švelninimo nutraukus Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimą 2010–2012 metų programos priedas

**NEIGIAMŲ EKONOMINIŲ IR SOCIALINIŲ VEIKSNIŲ POVEIKIO VISAGINO SAVIVALDYBEI ŠVELNINIMO NUTRAUKUS
IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS EKSPLOATAVIMĄ 2010–2012 METŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ
PLANAS**

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Įvykdymo terminas (metai)	Atsakingi vykdytojai	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. litų)			Numatomi finansavimo šaltiniai
				2010 metais	2011 metais	2012 metais	
Tikslas – sušvelninti neigiamų ekonominių ir socialinių veiksnių, kilusių dėl Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo, poveikį Visagino savivaldybei ir jos gyventojams.							
1. Uždavinys – taikyti kompensacines priemones Visagino savivaldybei ir jos gyventojams:							
1.1.	Taikyti elektros energijos tarifo lengvatą Visagino savivaldybės gyventojams*	2010–2012	Energetikos ministerija	11 822	11 998	12 238	Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondas (toliau – IAE fondas), kiti finansavimo šaltiniai
1.2.	Taikyti papildomas šildymo kainų lengvatas (kompensuojant 2010 metais 30 procentų, 2011 metais – 20 procentų, 2012 metais – 10 procentų šildymo kainos) Visagino savivaldybės gyventojams**	2010–2012	Energetikos ministerija	7 000	6 000	5 000	valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės lėšos, kiti finansavimo šaltiniai
1.3.	Taikyti papildomas užimtumo ir socialines garantijas atleidžiamiesiems ir atleistiems iš valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojams ir jų šeimos nariams	2010–2012	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Energetikos ministerija	36 493	12 000	10 000	IAE fondas

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Įvykdymo terminas (metai)	Atsakingi vykdytojai	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. litų)			Numatomi finansavimo šaltiniai
				2010 metais	2011 metais	2012 metais	
1.4.	Skirti socialines išmokas Visagino savivaldybėje esančių biudžetinių įstaigų darbuotojams ir socialinei infrastruktūrai plėtoti	2010	Visagino savivaldybė, Energetikos ministerija	iki 6 540	–	–	IAE fondas, kiti finansavimo šaltiniai
1.5.	Iš dalies padengti padidėjusias viešosios paskirties pastatų šildymo išlaidas Visagino savivaldybei, įskaitant Visagino technologijos ir verslo profesinio mokymo centrą	2010–2011	Visagino savivaldybė, Finansų ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija	iki 1 500	–	–	Privatizavimo fondas, Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas
		2012	Visagino savivaldybė, Energetikos ministerija	–	–	1 000	IAE fondas ¹
2. Uždavinys – teikti paramą bendruomeninėms ir verslo skatinimo iniciatyvoms:							
2.1.	Skatinti jaunimo nevyriausybių organizacijų ir jaunimo verslumo projektų įgyvendinimą*	2010–2012	Visagino savivaldybė	10	10	10	IAE fondas
2.2.	Skatinti vietinių iniciatyvų projektų įgyvendinimą demokratijos ir pilietiškumo, profesinio mokymo, įdarbinimo paslaugų, priklausomybės ligų prevencijos, bendruomeniškumo, tautinių mažumų paramos srityje, taip pat organizuojant kultūros ir sporto renginius*	2010–2012	Visagino savivaldybė	10	10	10	IAE fondas
2.3.	Įgyvendinti verslumo skatinimo projektą „Pradėk verslą“	2010	Ūkio ministerija	iki 25	–	–	nacionalinės lėšos viešųjų paslaugų verslui projektams įgyvendinti
2.4.	Įgyvendinti smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros skatinimo projektus Visagino savivaldybėje*	2010–2011	Visagino savivaldybė, Ūkio ministerija	650	650	–	IAE fondas

¹ 2012 metais numatytos IAE fondo lėšos skiriamos Visagino savivaldybei iš dalies padengti padidėjusioms viešosios paskirties pastatų šildymo išlaidoms“.

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Įvykdymo terminas (metai)	Atsakingi vykdytojai	Preliminarus lėšų poreikis (tūkst. litų)			Numatomi finansavimo šaltiniai
				2010 metais	2011 metais	2012 metais	
2.5.	Mažinti nedarbą – įtraukti Visagino gyventojus į aktyvios darbo rinkos politikos priemones	2010–2012	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	300	300	300	Užimtumo fondas, Europos Sąjungos (toliau – ES) struktūriniai fondai
3. Uždavins – modernizuoti Visagino savivaldybės viešąją infrastruktūrą ir didinti pastatų energetinį efektyvumą, siekiant juos pritaikyti prie pakitusių sąlygų:							
3.1.	Parengti savivaldybės infrastruktūros plėtros projektų techninius dokumentus ir įgyvendinti projektus*	2010–2012	Visagino savivaldybė, Energetikos ministerija	530	530	530	IAE fondas
3.2.	Kompleksiškai sutvarkyti Visagino miesto viešąsias erdves, poilsio ir rekreacinių zonų infrastruktūrą	2010–2012	Visagino savivaldybė, Vidaus reikalų ministerija	16 000	17 944	16 000	ES struktūriniai fondai, Visagino savivaldybės biudžetas, Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas
3.3.	Įgyvendinti Visagino miesto visuomeninių pastatų energetinio efektyvumo didinimo projektus*	2010–2012	Visagino savivaldybė, Energetikos ministerija	11 510	4 177	4 177	Ignalinos programa (ES ir bendrojo finansavimo lėšos)
3.4.	Modernizuoti centralizuotą šildymo sistemą Visagino savivaldybėje***	2010–2011	Visagino savivaldybė, Energetikos ministerija	23 420	14 550	–	Ignalinos programa (ES ir bendrojo finansavimo lėšos), Visagino savivaldybės biudžetas
3.5.	Įgyvendinti energijos efektyvumo didinimo Visagino miesto daugiabučiuose gyvenamuosiuose namuose projektus	2011	Visagino savivaldybė, Energetikos ministerija	–	33 423	–	Ignalinos programa (ES ir bendrojo finansavimo lėšos)
3.6.	Renovuoti Visagino technologijos ir verslo profesinio mokymo centro mokyklos pastatą ir mokinių bendrąbutį	2011–2012	Švietimo ir mokslo ministerija, Ūkio ministerija	–	2 500	2 500	ES struktūriniai fondai
Iš viso				iki 115 810	iki 105 092	iki 51 765	

*Analogiškos priemonės įgyvendinamos ir kitose Ignalinos atominės elektrinės regiono savivaldybėse (Ignalinos ir Zarasų rajonų savivaldybėse).

**Numatytas lėšų poreikis priemonei įgyvendinti prognozuojamas, tiksliau bus žinomas pasibaigus atitinkamam šildymo sezonui.

***Lėšos priemonei įgyvendinti numatytos 2006 ir 2007 metais, numatoma projektų įgyvendinimo pabaiga – 2011 metai; iš viso projektams įgyvendinti skirta 54 729 tūkst. litų (iš visų finansavimo šaltinių).

Priedo pakeitimai:

Nr. [784](#), 2012-06-27, Žin., 2012, Nr. 78-4048 (2012-07-04), i. k. 1121100NUTA00000784

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [784](#), 2012-06-27, Žin., 2012, Nr. 78-4048 (2012-07-04), i. k. 1121100NUTA00000784

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 19 d. nutarimo Nr. 599 "Dėl Neigiamų ekonominių ir socialinių veiksnių poveikio Visagino savivaldybei švelninimo nutraukus Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimą 2010–2012 metų programos patvirtinimo" pakeitimo